

Змістовий модуль 1. Понятійно-термінологічний апарат та методологічні основи економіки природокористування

ЗМІСТ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Тема 1 Економіка природокористування, як наука. Предмет економіки природокористування. Сутність понятійного апарату природокористування: природне середовище, природні умови, природні ресурси, раціональне природокористування. Місце природокористування в системі економічних наук і наук про охорону навколишнього середовища. Основні закономірності та принципи природокористування. Лісова економіка як складова науки економіки природокористування. Поняття в системі природокористування. Види систем, їх класифікація. Природні системи як об'єкт управління. Ієрархія природних систем: біосфери, гідросфера, атмосфера, літосфера. Ранги, межі і розміри систем. Поняття ноосфери в розумінні В.І. Вернадського. Ліс як природна система.

Тема 2. Природні ресурси. Природні ресурси як історична категорія. Поняття природно-ресурсного потенціалу. Природно-ресурсний потенціал як фактор соціально-економічного розвитку. Класифікація природних ресурсів. Структура природно-ресурсного потенціалу: земельні ресурси, мінерально-сировинні, водні лісові, біологічні ресурси, їх коротка характеристика. Проблеми відтворення природних ресурсів. Фінансування витрат на ці процеси. Утилітарні та неутилітарні форми ставлення людини до природи. Ресурси продуцентів, консументів і редуцентів. Натуральні та вартісні показники оцінки природних ресурсів. Економічна оцінка природних ресурсів на макро- та мікроекономічному рівні, її головні методологічні й методичні принципи. Диференційна рента.

Тема 3. Природокористування в Україні на тлі міжнародного природокористування. Концепція сталого розвитку. Оцінка стану навколишнього середовища. Основні чинники екологічної кризи. Техногенний тип економічного розвитку. Можливі шляхи подолання екологічної кризи. Концепція розвитку з урахуванням екологічних обмежень. Стійкий економічний розвиток. Конференція ООН з навколишнього середовища. Програмні рішення конференції. Критерії та індикатори сталого розвитку. Природний баланс і взаємодія основних компонентів природно-ресурсного комплексу. Причини розбалансованості природно-ресурсних систем. Природні ресурси як фактор сталого розвитку. Ліси в контексті сталого розвитку.

Тема 4. Управління природокористуванням і охороною природи. Система корпоративного, місцевого, громадського та спеціального екологічного управління. Діяльність Міністерства екології та природних ресурсів України. Постанова Кабінету міністрів України «Перелік видів діяльності, які відносяться до природоохоронних заходів». Галузеве (відомче) управління – управління земельних ресурсів, інспекція з охорони надр, лісгоспи і

лісництва та ін. Діяльність Міністерства екології та природних ресурсів України. Положення про державне управління екології та природних ресурсів.